

Чернівецький медичний коледж
Буковинського державного медичного університету
Кафедра медсестринства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
к.мед.н. Т.І.Бойчук
« 28 » « 08 » 2019р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Клінічне медсестринство в хірургії»

Курс – I

Спеціальність 223 Медсестринство

Галузь знань 22 Охорона здоров'я

Освітньо-професійна програма Сестринська справа

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

«Розглянуто»

Кафедра медсестринства

В.о. завідувача кафедри медсестринства

_____ к.мед.н. Новицька І.О.

Протокол № 2 від «27» серпня 2019 року

Чернівці 2019

Силабус дисципліни «Клінічне медсестринство в хірургії»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальності 223 Медсестринство

Освітньо-професійної програми «Сестринська справа»

«27» серпня 2019 року – 24 с.

Розробники програми: к.мед.н. Герман Л.В., Вишньовський І.О.

Силабус розглянуто на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від «27» серпня 2019 року

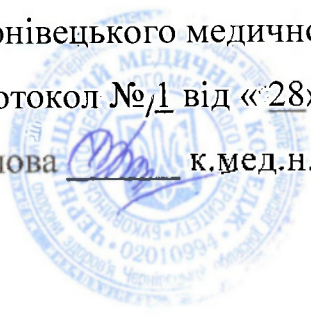
В.о. завідувача кафедри медсестринства к.мед.н. Новицька І.О.

Ухвалено на засіданні Педагогічної ради

Чернівецького медичного коледжу БДМУ

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року.

Голова к.мед.н. Кузик Ф.В.

1. Загальні відомості

Відомості про викладачів навчальної дисципліни.

Назва дисципліни	Клінічне медсестринство в хірургії
Викладач	Вишньовський І.О., Амелін П.М., Горохов О.І., к.мед.н. Ташук І.В., Калмикова Н.І.
Контактний телефон	(0372)53-22-14
E-mail:	https://www.Chern_medcollege@ukr.net
Сторінка дисципліни в Інтернеті	https://www.medkol.cv.ua/sylabusy/ , http://medkol-moodle.net.ua/course/index.php?categoryid=23

2. Контактна інформація

Чернівецький медичний коледж БДМУ
Україна, 58001, м. Чернівці вул. Героїв Майдану, 60
Тел/факс: (0372)53-22-14
<https://www.medkol.cv.ua>
https://www.Chern_medcollege@ukr.net

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень, форма навчання	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4 (1 кредит ECTS – 30 год.)	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність 223 МЕДСЕСТРИНСТВО	Курс підготовки (курс) - 1
Змістових модулів – 2		Семестр - 1
Загальна кількість годин – 120 год.		Лекції - 28 год.
Кількість аудиторних годин – 88 год.	Ступінь вищої освіти бакалавр	Навчальна практика - 60 год.
Кількість годин самостійної роботи студента – 32 год.	Форма навчання: денна	Семінарські -
		Самостійна робота - 32 год.
		Індивідуальні завдання
		Вид контролю: Підсумковий модульний контроль

4. Політика навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна «Клінічне медсестринство в хірургії» є обов'язковою для студентів спеціальності 223 Медсестринство.

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з дисципліни «Клінічне медсестринство в хірургії».

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);
- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку коледжу, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, пацієнтами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях: навчальній практиці, підсумковому модульному контролі є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків за поважною причиною).

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку відпрацювання та консультацій (окрім випадків з поважної причини);
- відпрацювання пропущених занять з поважної причини відбувається улюбий час зручний для викладача у т.ч. згідно графіку відпрацювання та консультацій;
- роботи, які здає студент з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад тематична індивідуальна робота);
- перескладання підсумкового модулю з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій передбачених Положенням про диплом державного зразка з відзнакою.

5. Порядок відпрацювання пропущених занять

Згідно Положення про порядок відпрацювання студентами пропущених занять та незадовільних оцінок при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Чернівецькому медичному коледжу БДМУ:

- Пропуск лекції є з поважної (хвороба, участь у заходах спортивно-масового та культурно-просвітницького характеру, відрядження на олімпіаду або наукову студентську конференцію) та без поважної причини. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового модульного контролю. Пропуск лекції без поважної причини відпрацьовується студентом через співбесіду, або презентацію пропущеної теми.

- Пропуск з навчальної практики, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує викладачеві згідно з графіком консультацій та відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять проводиться з відміткою на бланку дозволу. Дозвіл на відпрацювання пропущених занять з неповажних причин дійсний протягом календарного місяця.

- У випадку, коли студент не встигає відпрацювати пропущені з поважної причини заняття до початку підсумкового контролю, він відпрацьовує їх і допускається до екзамену за спеціальним дозволом завідуючого відділення.

- При виникненні академічної заборгованості з будь-яких причин, 60% і більше від загальної кількості аудиторних годин з дисципліни (студент отримав 70-119 балів), студент отримує незадовільну оцінку з можливістю повторного перескладання дисципліни.

- При виникненні академічної заборгованості з будь-яких причин, яка перевищує 65% від загальної кількості аудиторних годин з дисципліни (студент отримав 1-69 балів), студент отримує незадовільну оцінку з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

6. Анотація до дисципліни

Дисципліна є базовою і відноситься до фахової підготовки здобувача вищої освіти спеціальності «Медсестринство». Вагове значення надається поглибленому вивченню обстеженню та оцінки стану здоров'я людини шляхом поєднання професійних знань, вмінь та навичок діагностики та моніторингу стану здоров'я, з метою забезпечення теоретичної та практичної підготовки бакалаврів за спеціальністю – сформуванню цілісного уявлення про холістичну модель здоров'я, упорядкувати основні принципи класифікації методів, засобів та основних методик обстеження та оцінки стану органів та систем з метою інтегральної оцінки здоров'я.

7. Розподіл навчальних годин

Вид заняття / підсумкового контролю	Кількість годин
Лекції	28
Навчальна практика	60
Самостійна робота	32
Підсумковий модульний контроль	
Всього годин/кредит ECTS	120 /4

8. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни “Клінічне медсестринство в хірургії” - сформуванню умови для розвитку фундаментальності та практичної спрямованості з дисципліни; ознайомити та навчити медичних сестер-бакалаврів основних принципів організації практичної роботи в хірургічному стаціонарі, вмінню надати хворому кваліфіковану невідкладну медичну допомогу та забезпечити відповідний до профільної патології медичний догляд хворим з гострою та хронічною патологією. Будучи завершальним етапом програми підготовки з хірургічних дисциплін, особлива увага надається практичним аспектам організації роботи медичного персоналу у загальнохірургічних та спеціалізованих хірургічних відділеннях, перев'язувальній, маніпуляційному кабінеті, операційній, і т.д. Базуючись на вже опанованому студентами рівні знань з медсестринства в хірургії, та інших клінічних дисциплін, акцентована увага на бездоганне володіння ними доглядом за пацієнтами з різною хірургічною патологією.

Основні завдання навчальної дисципліни „Клінічне медсестринство в хірургії” спрямовані на досягнення результатів навчання:

- сформуванню свідоме розуміння правових аспектів організації хірургічної допомоги;
- забезпечити знання хірургічної термінології;
- дати основи практичної організації роботи хірургічного стаціонару та спеціалізованих хірургічних відділень;
- навчити теоретичному і практичному володінню стратегією сестринської допомоги пацієнтам, які лікуються в спеціалізованих хірургічних відділеннях;
- домогтися засвоєння знань з надання невідкладної допомоги,

- систематизувати знання про організацію роботи хірургічного кабінету в поліклініці;
- навчити працювати з сімейним лікарем;
- привити вміння застосовувати медсестринський процес в роботі з пацієнтами.
- удосконалити навички пошуку, аналізу, систематизації і викладення достовірної інформації щодо особливостей раціонального вибору і застосування загальних та спеціальних, клінічних та параклінічних методів обстеження пацієнта залежно від віку, стану, характеру захворювання і супутніх патологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані **компетенції**:

Інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності в галузі медсестринства та в освітньому процесі, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетенції:

ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції:

СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній медсестринській практиці.

СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка/діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах.

СК 03. Задоволення потреб пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками.

СК 04. Застосовування медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності/інтимності/, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки.

СК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби.

СК 07. Збереження власного здоров'я медичної сестри при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта.

СК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини.

СК 09. Здатність здійснювати організацію, впровадження та контроль медсестринського процесу в паліативній та хоспісній допомозі.

СК 11. Здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення.

СК 12. Здатність орієнтуватися у визначенні групової належності лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки.

СК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження.

СК 14. Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах.

СК 15. Здатність організувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- нормативні документи МОЗ України, які регламентують роботу стаціонарів хірургічного профілю;
- основні принципи організації роботи медичних сестер-бакалаврів у спеціалізованих хірургічних відділеннях;
- основні завдання та принципи організації роботи медсестринського персоналу в умовах операційного блоку;
- хірургічний інструментарій, шовний матеріал та їх застосування;
- сучасні методи стерилізації, оцінка якості
- види хірургічних втручань;
- вимоги техніки безпеки та виробничої санітарії при роботі у відділеннях хірургічного профілю, операційних блоках;
- заходи профілактики внутрішньолікарняної інфекції та інфекційної безпеки;
- мету, завдання та особливості медсестринського догляду за пацієнтами при різних видах оперативних втручань;
- принципи лікування та стандарти медсестринського догляду в відділеннях хірургічного профілю відповідно до патології;
- стандарти догляду за хворими, науково опрацьовані й апробовані на практиці, затверджені МОЗ України ;
- принципи дієтерапії в клініці хірургічних хвороб;
- основні принципи фармакотерапії.
- психологічні, етичні, соціальні та релігійні аспекти, концепції і принципи паліативної та хоспісної медичної допомоги.

Студент повинен вміти:

- виконувати медсестринські маніпуляції при хірургічній патології;
- здійснювати медсестринський процес у пацієнтів з хірургічною патологією;
- проводити передопераційні медсестринські втручання щодо підготовки пацієнтів;
- проводити клініко-лабораторну оцінку гемостазіологічного стану пацієнта;
- встановлювати медсестринський діагноз, планувати та реалізовувати медсестринський процес відповідно до діючих Стандартів;
- планувати і здійснювати догляд за пацієнтами хірургічного профілю, використовуючи протоколи медсестринської діяльності.
- проводити медсестринську діагностику у випадках: гострого живота, погіршення стану пацієнта при хірургічній патології, ранніх та пізніх післяопераційних ускладненнях, внутрішній та зовнішній кровотечах, травмах, опіках та відмороженнях, килах, гнійно-запальних захворюваннях хірургічного генезу.

Форми та система забезпечення якості сформованих компетентностей та результатів навчання

Програмними результатами навчання, визначеними ОПП Сестринська справа спеціальністю 223 Медсестринство є:

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне й об'єктивне обстеження різних органів, систем пацієнта та оцінювати отримані дані в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їх родичами, хворою дитиною чи її батьками; уміти збирати скарги, анамнез захворювання та життя, алергологічний та епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику, виявляти та оцінювати проблеми пацієнта в умовах закладів охорони здоров'я, непередбачуваних обставин та вміти:

виявляти дійсні проблеми пацієнта; оцінювати їх першочерговість, установлювати медсестринський діагноз.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, непередбачуваних обставин та вміти складати план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку; здійснювати взаємозалежні медсестринські функції.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим та перехворілим населенням, його реабілітації, ДО в умовах закладів охорони здоров'я, вдома, громаді та користуючись чинними наказами МОЗУ вміти: вести ДО населення; робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації; проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп; вести облік груп здоров'я; розраховувати та оцінювати окремі показники комплексної дії мікроклімату на організм людини; визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання до кожного етапу; складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від профілю, перебігу, періоду захворювання; проводити перепис дитячого населення.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму, стабілізації функціонального стану організму, особистої гігієни, харчування пацієнта.

ПРН 10. Застосовувати широкий спектр клінічних умінь й сучасних інноваційних діагностичних та лікувальних технологій з метою безпечного пацієнтоцентрованого догляду відповідно до клінічних протоколів та правових стандартів медсестринства.

ПРН 11. Інтерпретувати та враховувати у клінічній практиці особливості клінічної фармакокінетики, фармакодинаміки, побічної дії та взаємодії основних груп лікарських засобів.

ПРН 12. Виписувати, зберігати та використовувати основні параметри фармакокінетики фармакологічних засобів з метою їх раціонального призначення.

ПРН 18. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу гострого невідкладного стану, а також в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

ПРН 20. Своєчасно та належно вести медсестринську документацію відповідно до чинного законодавства, використовуючи необхідні комп'ютерні технології, здійснювати моніторинг та аналіз документації.

Міжпредметні зв'язки (пререквізити):

ретроспективні: анатомія людини та фізіологія людини, психологія, патологічна анатомія та фізіологія, сестринська справа, медсестринство у хірургії, неврологія, психічне здоров'я;

перспективні: клінічне медсестринство у хірургії, клінічне медсестринство в педіатрії, клінічне медсестринство в терапії, клінічне медсестринство в професійній патології, менеджмент та лідерство у медсестринстві, основи охорони праці в галузі.

8. Короткий зміст програми навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ

1. Основні принципи надання хірургічної допомоги населенню України та її правові аспекти. Особливості організації роботи медичних сестер в загальнохірургічному та спеціалізованих хірургічних відділеннях. Медсестринський процес в хірургічних клініках. Основні принципи медичної етики і деонтології в хірургічній клініці. Структура хірургічної клініки. Організація роботи приймального відділення хірургічного стаціонару. Особливості санітарної обробки хворих з хірургічною патологією в приймальному відділенні. Особливості проведення антропометрії та термометрії хворого з гострою хірургічною патологією. Основні принципи дотримання санітарно-гігієнічного режиму хірургічного відділення. Правила прибирання основних підрозділів хірургічного

стаціонару. Особливості дотримання лікувально-охоронного режиму хірургічного відділення.

2. Будова операційного блоку та основні принципи дотримання санітарно-гігієнічного режиму хірургічного відділення. Організація різних видів прибирання в операційній. Засоби і методи обробки рук хірурга та операційного поля. Визначення і класифікація методів стерилізації ріжучих, оптичних та загально-хірургічних інструментів. Основні методи стерилізації шовного матеріалу. Будова, принцип і режим роботи автоклаву, правила безпеки при роботі з автоклавом.

3. Стратегія медсестринської допомоги при хірургічній інфекції. Організація роботи чистої і гнійної перев'язувальної; особливості догляду за хворими з гнійною патологією. Утилізація прев'язувального матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями. Організація догляду за хворими з анаеробною інфекцією. Основні антисептичні засоби. Класифікація хімічних та біологічних засобів антисептики, механізм дії та методи застосування.

4. Участь медичної сестри в хірургічних маніпуляціях та хірургічних операціях. Основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді і профілактика можливих ускладнень. Основні види оперативних втручань, поняття про етапи їх виконання. Види хірургічного інструментарію. Поняття про основні види хірургічних швів.

5. Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі. Сучасні методи визначення крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі; пальцеве притискання; методика і техніка накладання давлучої пов'язки, закрутки, джгута. Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні.

6. Методи визначення групи крові та резус-фактора. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення індивідуальної, резус та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.

7. Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу. Види анестезії, ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії. Перидуральна анестезія: ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування ускладнень при проведенні різних методів місцевої анестезії. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Поняття про найпростіші реанімаційні заходи. Техніка виконання штучної вентиляції легенів та непрямого масажу серця.

8. Тактика медичної сестри при ушкодженнях м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Стратегія надання першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі.

9. Медсестринська допомога та тактика догляду за пацієнтом з хірургічною патологією та супутніми порушеннями дихальної системи, порушенням серцево-судинної діяльності. Стратегія допомоги при критичних респіраторних станах. Неадекватне дихання, пневмоторакс, диспное, інфекція дихальних шляхів, респіраторний дистрес-синдром дорослих, Обструктивні захворювання дихальних шляхів. Сестринська допомога та тактика догляду за пацієнтом з хірургічною патологією та супутнім порушенням серцево-судинної діяльності (аритмії, порушення провідності, ішемія міокарду, інфаркт, кардіоміопатії, міокардит, вади серця та судин, гіпертензія, тромбоемболія).

10. Основи медсестринської діагностики при гострому животі; суть принципової різниці у тактиці медичної сестри при наданні невідкладної допомоги хворим з гострими і хронічними хірургічними захворюваннями живота. Гострий живіт, причини, основні клінічні ознаки, основи медсестринської діагностики, лікування. Гнійний перитоніт. Передопераційна підготовка та післяопераційний догляд за хворими. Загальні поняття про травму живота. Види пошкодження живота та органів черевної порожнини: проникаючі та непроникаючі - визначення, можливі етіологічні чинники, основні характерні ознаки. Надання невідкладної допомоги при травмах живота. Травма селезінки та печінки. Гемоперитонеум. Клінічні прояви цих захворювань. Тактика лікування. Догляд за хворими в післяопераційному періоді.

11. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з опіками та відмороженням. Опіки та відмороження. Методи визначення площі ураження і важкості стану пацієнта з опіком. Організація заходів по наданню першої допомоги постраждалому з опіком. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку. Перша допомога постраждалому з відмороженням.

12. Роль медичної сестри в забезпеченні призначеного лікування хворих з різними видами гострих гнійних захворювань м'яких тканин. Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмони, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангоїту, парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті. Поняття про гостру специфічну інфекцію. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибірці. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені. Дії медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію. Дії медичної сестри при наданні першої допомоги хворим із стороннім тілом.

13. Стратегія медсестринської допомоги пацієнтам з порушеннями функції нирок та сечового міхура. Методи оцінки функції нирок та сечового міхура. Ниркова недостатність. Літіаз та уролітіаз. Травми сечостатевого апарату. Ушкодження та захворювання сечостатевих органів. Гнійно-запальні захворювання нирок. Сечокам'яна хвороба. Запалення сечового міхура. Каміні сечового міхура. Водянка яєчка та сім'яного канатика. Запалення передміхурової залози. Клініка. Догляд за хворими, лікування у спеціалізованому стаціонарі

14. Догляд за хворими з захворюваннями судин нижньої кінцівки. Варикозна хвороба. Гострий та хронічний тромбофлебіт. Посттромбофлібетична хвороба. Облітеруючий ендартеріїт та атеросклероз судин нижніх кінцівок. Лікування. Діагностика. Догляд за хворими.

9. Календарно-тематичне планування

9.1. Теми лекційних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Домашнє завдання	Дата
Модуль I. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини				
Змістовий модуль 1. Організація роботи хірургічного стаціонару. Особливості догляду за хворими хірургічного профілю.				
1.	Основні принципи надання хірургічної допомоги населенню України та її правові аспекти.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.13-39	Згідно розкладу занять

2	Будова операційного блоку та основні принципи дотримання санітарно-гігієнічного режиму хірургічного відділення.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006.- с.40-68	Згідно розкладу занять
3	Стратегія медсестринської допомоги при хірургічній інфекції.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.194-213	Згідно розкладу занять
4	Участь медичної сестри в хірургічних маніпуляціях та хірургічних операціях.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.57-123	
Змістовий модуль 2. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри відділень хірургічного профілю				
5	Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі. Сучасні методи визначення крововтрати.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.217	Згідно розкладу занять
6	Методи визначення групи крові та резус-фактора. Методика виконання гемотрансфузії,.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.77-86	Згідно розкладу занять
7	Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.95-101	Згідно розкладу занять
8	Тактика медичної сестри при ушкодженнях м'яких тканин, черепа, грудної клітки.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.95-101	Згідно розкладу занять
9	Медсестринська допомога та тактика догляду за пацієнтом з хірургічною патологією та супутніми порушеннями дихальної системи, порушенням серцево-судинної діяльності.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.217-218	Згідно розкладу занять
10	Медсестринська діагностика при гострому животі; суть принципової різниці у	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька	Згідно розкладу занять

	тактиці медичної сестри при наданні невідкладної допомоги хворим з гострими і хронічними хірургічними захворюваннями живота.		. – К.: Медицина, 2006. – с.226	
11	Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з опіками та відмороженням.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.227	Згідно розкладу занять
12	Роль медичної сестри в забезпеченні призначеного лікування хворих з різними видами гострих гнійних захворювань м'яких тканин.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.194-213	Згідно розкладу занять
13	Стратегія медсестринської допомоги пацієнтам з порушеннями функції нирок та сечового міхура.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.221-224	Згідно розкладу занять
14	Медсестринський догляд за хворими з захворюваннями судин нижньої кінцівки.	2	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.182	Згідно розкладу занять
Всього		28		

9.2. Теми навчальної практики під керівництвом викладача

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Домашнє завдання	Дата
Модуль І. Обстеження та оцінка стану здоров'я людини				
Змістовий модуль 1. Організація роботи хірургічного стаціонару. Особливості догляду за хворими хірургічного профілю.				
1.	Основні принципи надання хірургічної допомоги населенню України та її правові аспекти.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.13-39	Згідно розкладу занять
2	Будова операційного блоку та основні принципи дотримання санітарно-гігієнічного режиму хірургічного	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006.-	Згідно розкладу занять

	відділення.		с.40-68	
3	Стратегія медсестринської допомоги при хірургічній інфекції.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.194-213	Згідно розкладу занять
4	Участь медичної сестри в хірургічних маніпуляціях та хірургічних операціях.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.57-123	Згідно розкладу занять
Змістовий модуль 2. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри відділень хірургічного профілю				
5	Особливості застосування різних методів зупинки кровотечі. Сучасні методи визначення крововтрати.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.217	Згідно розкладу занять
6	Методи визначення групи крові та резус-фактора. Спостереження за хворим під час гемострансфузії.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.77-86	Згідно розкладу занять
7	Дії медичної сестри по забезпеченню виконання різних видів анестезії та наркозу.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька . – К.: Медицина, 2006. – с.95-101	Згідно розкладу занять
8	Тактика та стратегія медичної сестри з надання першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.95-101	Згідно розкладу занять
9	Медсестринська допомога та тактика догляду за пацієнтом з хірургічною патологією та супутніми порушеннями дихальної системи, порушеннями серцево-судинної діяльності.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.217-218	Згідно розкладу занять
10	Основи медсестринської діагностики при	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С,	Згідно розкладу занять

	гострому животі; суть принципової різниці у тактиці медичної сестри при наданні невідкладної допомоги хворим з гострими і хронічними хірургічними захворюваннями живота.		Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.226	
11	Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з опіками та відмороженням.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.194-213	Згідно розкладу занять
12	Роль медичної сестри в забезпеченні призначеного лікування хворих з різними видами гострих гнійних захворювань м'яких тканин, некрозу, гангрени, виразки, стороннього тіла.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.221-224	Згідно розкладу занять
13	Стратегія сестринської допомоги пацієнтам з порушеннями функції нирок та сечового міхура.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.221-224	Згідно розкладу занять
14	Медсестринський догляд за хворими з захворюваннями судин нижньої кінцівки.	4	Конспект лекцій професора В.С. Тарасюка Клінічне медсестринство в хірургії: Підручник / В. С, Тарасюк, А. О, Новицький, Л. А. Новицька. – К.: Медицина, 2006. – с.182	Згідно розкладу занять
15	Підсумковий модульний контроль	4		
Всього		60		

9.3. Теми самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Домашнє завдання	Дата
1.	Основні принципи надання хірургічної допомоги населенню України та правові аспекти. Класифікація хірургічної допомоги. Особливості організації роботи медичних сестер в загальнохірургічному та	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять

	спеціалізованих хірургічних відділеннях (торакальне; нейрохірургічне; урологічне; проктологічне; ендокринної та лапароскопічної хірургії; травматологічне тощо). Медсестринський процес в хірургічних клініках.			
2	Хірургічна термінологія. Види хірургічних втручань. Хірургічний ризик. Передопераційна допомога та діагностика хірургічних захворювань. Передопераційна підготовка пацієнтів.	2	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
3	Організація роботи і завдання персоналу операційної. Хірургічний інструментарій, шовний матеріал. Техніка і хід операцій.	2	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
4	Операційна медсестра – асистент хірурга. Хірургічна рана. Принципи дренивання та декомпресії. Види, покази, та техніка виконання первинної та вторинної обробки рани.	2	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
5	Ранній післяопераційний період. Мета, завдання та особливості сестринського догляду за хворими при різних видах оперативних втручань. Ранні післяопераційні ускладнення. Парез кишківника. Інфекційний контроль в хірургічних клініках.	2	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
6	Пізній післяопераційний період. Мета, завдання та особливості сестринського догляду за хворими при різних видах оперативних втручань. Пізні післяопераційні ускладнення. Парез кишківника. Інфекційний контроль в хірургічних клініках.	2	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
7	Пізній післяопераційний період. Мета, завдання та особливості сестринського догляду за хворими при різних видах оперативних втручань. Пізні післяопераційні ускладнення. Парез кишківника. Інфекційний контроль в хірургічних	2	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять

	клініках.			
8	Медсестринська допомога та тактика догляду за пацієнтом з хірургічною патологією та супутнім порушенням серцево-судинної діяльності (аритмії, порушення провідності, ішемія міокарду, інфаркт, кардіоміопатії, міокардит, вади серця та удин, гіпертензія, тромбоемболія).	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
9	Значення крові та кровотворних органів в хірургії. Клініко-лабораторна оцінка гемостазіологічного стану. Діагностика внутрішньої та зовнішньої кровотечі. Гемотрансфузія та інфузія, Покази, протипокази, техніка переливання, можливі ускладнення, профілактика ускладнень.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
10	Кровозамінники, їх класифікація. Покази, протипокази, техніка переливання, можливі ускладнення, профілактика ускладнень.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
11	Стратегія медсестринської допомоги пацієнтам з порушеннями функції нирок та сечового міхура. Методи оцінки функції нирок та сечового міхура. Ниркова недостатність. Літіаз та уролітіаз. Травми сечостатевого апарату.	4	Опрацювати теоретичний матеріал, підготувати доповідь, презентацію або повідомлення згідно теми самостійної роботи	Згідно розкладу занять
Всього		32		

9.4. Теми індивідуальних навчально-дослідних завдань (пошукові, дослідницькі й аналітичні роботи)

1. Медсестринське обстеження та оцінка стану здоров'я пацієнта з гострими і хронічними хірургічними захворюваннями живота.

2. Диференційна діагностика шлунково-кишкових кровотеч.

3. Аналіз особливостей перебігу хірургічної патології у пацієнтів з супутніми серцево-судинними захворюваннями.

4. Значення крові та кровотворних органів в хірургії. Клініко-лабораторна оцінка гемостазіологічного стану.

5. Стратегія допомоги при критичних респіраторних станах у пацієнтів з хірургічною патологією.

6. Сучасні методи оцінки функції нирок та сечового міхура (мануальні, інструментальні, спеціальні та лабораторні дослідження). Ниркова недостатність. Літіаз та уролітіаз. Травми сечостатевого апарату.

7. Аналіз частоти застосування сучасних методів оперативних втручань в абдомінальній хірургії.

8. Проблемні аспекти в діяльності медсестри бакалавра в умовах домашнього нагляду за хірургічними хворими.

9. Кровозамінники, їх класифікація. Покази, протипокази, техніка переливання, можливі ускладнення, профілактика ускладнень.

Індивідуальна робота студентів передбачає:

1. Виступи на навчальній практиці, засіданні науково-студентському гуртку.
2. Участь у наукових конференціях.
3. Створення фільмів, презентацій.
4. Публікація матеріалів в журналах (тези, статті) тощо.

10. Методи контролю

При оцінюванні роботи студента протягом семестру враховується наступне:

- відвідування занять;
- активна та продуктивна участь на навчальній практиці;
- вивчення базової та додаткової літератури;
- своєчасна здача завдань самостійного опрацювання, індивідуальної роботи, змістових та підсумкового модулів.

Методи оцінювання:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмовий тестовий контроль, підсумковий модульний тестовий контроль, розв'язування типових та нетипових клінічних завдань (клінічне ситуаційне компетентісне завдання).

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз, виступ з доповіддю, виконання презентації за темою, самостійного опрацювання, виконання індивідуального дослідного завдання, відпрацювання та демонстрація практичних навичок.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на навчальній практиці (опитування за темою, виконання самостійної роботи, відпрацювання практичних навичок, вирішення клінічних ситуаційних задач, тестування).

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на навчальній практиці, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

11. Оцінювання обов'язкової дисципліни «Клінічне медсестринство в хірургії» є рейтинговим та визначається з урахуванням поточної освітньої діяльності студента (з урахуванням тем самостійної роботи та ІНДР) та результатів підсумкового модульного контролю.

Критерії оцінювання (розподіл балів, які отримують студенти) з дисципліни «Клінічне медсестринство в хірургії»

Критерії оцінювання визначаються за національною шкалою – «5», «4», «3», «2» та шкалою ECTS – A, B, C, D, E, FX, F (Табл.1 - 5).

Таблиця 1.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види освітньої діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою модульного контролю</i>
180 – 200	A	відмінно
165 - 179	B	добре
150 - 164	C	задовільно
135 - 149	D	
120 - 134	E	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 2.

Уніфіковані критерії оцінювання навчальних досягнень, знань та вмінь студентів (відповідь на навчальній практиці, підсумкового модульного контролю).

5 (відмінно)	A	Виставляється у випадку, коли студент знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпано точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.
4,5 (дуже добре).	B	Студент має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити деякі неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
4 (добре)	C	Виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематизовано, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.
3,5 (більш ніж задовільно)	D	Виставляється студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.
3 (задовільно)	E	Студент має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні.
2(незадовільно)	FX	Студент має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал.

1 (незадовільно)	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, відмовляється відповідати.
------------------	---	--

Таблиця 3.

СХЕМА розподілу балів при оцінюванні семестрової успішності в балах ECTS

Модуль 1. КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ				
	<i>№ заняття</i>	<i>«відмінно»</i>	<i>«добре»</i>	<i>«задовільно»</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>	1	8	7	6
	2	8	7	6
	3	8	7	6
	4	8	7	6
<i>Всього змістовий модуль 1</i>		32	28	24
<i>Змістовий модуль 2</i>	5	8	7	6
	6	8	7	6
	7	8	7	6
	8	8	7	6
	9	8	7	6
	10	8	7	6
	11	8	7	6
	12	8	7	6
	13	8	7	6
14	8	7	6	
<i>Всього змістовий модуль 2</i>		80	70	60
<i>ICPC</i>		8		
<i>Всього поточна успішність</i>		120	98	84
<i>Модульний контроль</i>	15	80	65	50
МОДУЛЬ 1		200		

Таблиця 4.

СХЕМА критеріїв оцінювання результатів виконання та захисту індивідуальної роботи студента (в балах ECTS)

<i>№ критерію</i>	<i>Критерій рейтингової оцінки</i>	<i>Max кількість балів ECTS</i>
1	Відповідність змісту виконаної роботи поставленому завданню та повнота його розкриття	5
2	Відповідність оформлення	2
3	Захист індивідуальної роботи: змістовність та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту	5
<i>Максимальна підсумкова оцінка</i>		12

Таблиця 5.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Показник		Характеристика
Відмінно	A	Запропонована студентом робота викладена в достатньому обсязі, оформлена згідно вимог, містить базовий теоретичний і практичний матеріал, нову та нетрадиційну інформацію з даного питання і пропозиції щодо її практичного застосування.

Добре	B	Запропонована студентом робота викладена в обсязі, що вимагається, оформлена згідно вимог, містить переважно базовий теоретичний і практичний матеріал, пропонуються фрагменти нової, нетрадиційної інформації
	C	Запропонована студентом робота викладена в необхідному обсязі, оформлена грамотно, включає базовий теоретичний та практичний вихід, але містить певні недоліки у висвітленні питання, яке досліджувалось
Задовільно	D	Робота містить базовий теоретичний та практичний матеріал, але не має практичного виходу. Виклад матеріалу неточний, присутні недоліки у висвітленні теми
	E	Робота містить базовий теоретичний та практичний матеріал, але тема розкрита неповністю. Виклад матеріалу неточний, присутні недоліки у висвітленні теми. Обсяг запропонованої роботи не відповідає вимогам
Незадовільно (бали не зараховуються)	FX	Робота базується на фрагментарних знаннях з курсу. Тема роботи не розкрита
	F	Робота не виконана, або студент відмовляється доповідати.

Поточні оцінки конвертуються у підсумкову як середня сума оцінок навчальної діяльності у бали ECTS відповідно до шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові 120 балів. Максимальну кількість балів, яку може набрати студент за підсумковий модульний контроль, який складається з теоретичної і практичної частин – 80 балів.

Порядок оцінювання навчальних досягнень студентів у балах ECTS і порядок перерахунку традиційних оцінок комплексного іспиту у рейтингові бали ECTS показані у відповідних таблицях (Табл.6, Табл.7).

Таблиця 6. Універсальна шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів + 80) для дисциплін, що закінчуються підсумковим модульним контролем

Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS
5,00	120	4,04	97	3,08	74	2,12	51
4,96	119	4,00	96	3,04	73	2,08	50
4,92	118	3,96	95	3,00	72	2,04	49
4,87	117	3,92	94	2,96	71	2,00	48
4,83	116	3,87	93	2,92	70	1,96	47
4,79	115	3,83	92	2,87	69	1,92	46
4,75	114	3,79	91	2,83	68	1,87	45
4,71	113	3,75	90	2,79	67	1,83	44
4,67	112	3,71	89	2,75	66	1,79	43
4,62	111	3,67	88	2,71	65	1,75	42
4,58	110	3,62	87	2,67	64	1,71	41
4,54	109	3,58	86	2,62	63	1,67	40
4,50	108	3,54	85	2,58	62	1,62	39
4,46	107	3,50	84	2,54	61	1,58	38
4,42	106	3,46	83	2,50	60	1,54	37

4,37	105	3,42	82	2,46	59	1,50	36
4,33	104	3,37	81	2,42	58	1,46	35
4,29	103	3,33	80	2,37	57	3,42	34
4,25	102	3,29	79	2,33	56	1,37	33
4,21	101	3,25	78	2,29	55	1,33	32
4,17	100	3,21	77	2,25	54	1,29	31
4,12	99	3,17	76	2,21	53	1,25	30
4,08	98	3,12	75	2,17	52	1,21	29

Таблиця 7. Універсальна шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали підсумкового модульного контролю (80 балів)

Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS	Оцінка	Бали ECTS
5	80	3,75	60	2,5	40	1,25	20
4,94	79	3,69	59	2,44	39	1,19	19
4,88	78	3,63	58	2,38	38	1,13	18
4,81	77	3,56	57	2,31	37	1,06	17
4,75	76	3,5	56	2,25	36	1	16
4,69	75	3,44	55	2,19	35	0,94	15
4,63	74	3,38	54	2,13	34	0,88	14
4,53	73	3,31	53	2,06	33	0,81	13
4,5	72	3,25	52	2	32	0,75	12
4,44	71	3,19	51	1,94	31	0,69	11
4,38	70	3,13	50	1,88	30	0,63	10
4,31	69	3,06	49	1,82	29	0,56	9
4,25	68	3	48	1,75	28	0,5	8
4,19	67	2,94	47	1,69	27	0,44	7
4,13	66	2,88	46	1,63	26	0,38	6
4,06	65	2,81	45	1,56	25	0,31	5
4	64	2,75	44	1,5	24	0,25	4
3,94	63	2,69	43	1,44	23	0,19	3
3,88	62	2,63	42	1,38	22	0,13	2
3,81	61	2,56	41	1,31	21	0,06	1

Загальна оцінка за екзамен 71-80 – «5»; 60-70 – «4»; 50-59 – «3», нижче – «2», складається із двох (тестового контролю – 60 балів та практичних навиків – 20 балів).

При тестовому контролі мінімальна кількість балів – 38.

При практичному контролі мінімальна кількість балів – 12.

Сумарна мінімальна кількість балів за екзамен – 50 балів (3.)

Отримана на основі національних оцінок рейтингова оцінка в балах ECTS(120 + 80)переводиться у європейські оцінки ECTS (A, B, C, D, F_x, F) (Табл. 1).

12. Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни

- Робоча навчальна програма
- Підручники, посібники (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)

- План конспект лекції (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
- Методичні вказівки до навчальної практики під керівництвом викладача
- Методичні рекомендації СПРС(у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
- Кейси тестових завдань (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE) для поточного і підсумкового оцінювання знань
 - Електронний банк тестових завдань КРОК Б (www.MOODLE, у т. ч. книжний варіант у кожного студента)
 - Кейси клінічних ситуаційних завдань та проблемних ситуацій для поточного і підсумкового оцінювання знань (у т. ч. електронний варіант) та приклади розв'язування типових задач
 - Клінічні ситуаційні та тестові завдання (типові та нетипові) для модульного контролю
 - Кейси алгоритмів практичних дій з виконання практичних навичок згідно протоколів практичної діяльності медсестри (у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
 - Індивідуальні завдання(у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
 - Робочі зошити
 - Опорні конспекти лекцій
 - Комп'ютерні презентації, мультимедійні лекції(у т. ч. електронний варіант, www.MOODLE)
 - Ілюстративні матеріали
 - Навчальні таблиці, схеми
 - Методичні рекомендації «Сестринська історія хвороби»
 - Каталоги ресурсів

13. Перелік питань до підсумкового модульного контролю

1. Вкажіть основні принципи надання хірургічної допомоги населенню України та її правові аспекти.
2. Назвіть види хірургічної допомоги.
3. В чому полягають особливості організації роботи медичних сестер в загальнохірургічному та спеціалізованих хірургічних відділеннях (торакальне; нейрохірургічне; урологічне; проктологічне; ендокринної та лапароскопічної хірургії; травматологічне тощо)?
4. Охарактеризуйте суть медсестринського процесу в хірургічних клініках.
5. Назвіть основні принципи медичної етики і деонтології в хірургічній клініці.
6. Яка структура хірургічної клініки? В чому заключається організація роботи приймального відділення хірургічного стаціонару?
7. Проаналізуйте особливості санітарної обробки хворих з хірургічною патологією в приймальному відділенні.
8. Вкажіть особливості проведення антропометрії та термометрії хворого з гострою хірургічною патологією.
9. Які вимоги до особистої гігієни та одягу медперсоналу в хірургічному стаціонарі, вимоги до білизни та одягу хворих хірургічного профілю ви знаєте?
10. Перерахуйте основні принципи транспортування хворого з гострою хірургічною патологією до відділення та операційної.
11. Які основні принципи дотримання санітарно-гігієнічного режиму хірургічного відділення ви знаєте? Назвіть правила прибирання основних підрозділів хірургічного стаціонару.
12. Проаналізуйте особливості дотримання лікувально-охоронного режиму хірургічного відділення.
13. Охарактеризуйте види хірургічної інфекції. Що таке чиста та гнійна перев'язувальні? В чому полягає організація роботи гнійної перев'язувальної і особливості догляду за хворими з гнійною патологією?

14. Як проводиться утилізація перев'язувального матеріалу, забрудненого гнійними виділеннями?
15. Опишіть суть організації догляду за хворими з анаеробною інфекцією.
16. Назвіть основні антисептичні засоби.
17. Проаналізуйте механізм дії та методи застосування хімічних та біологічних засобів антисептики.
18. Охарактеризуйте будову операційного блоку і підтримання санітарно-гігієнічного режиму в операційній.
19. Перерахуйте різні види прибирання в операційній.
20. Назвіть засоби і методи обробки рук хірурга та операційного поля.
21. Визначте і класифікуйте методи стерилізації ріжучих, оптичних та загально-хірургічних інструментів.
22. Вкажіть основні методи стерилізації шовного матеріалу.
23. Проаналізуйте суть будови, принципу і режиму роботи автоклаву, правила безпеки при роботі з автоклавом.
24. Дайте визначення хірургічній маніпуляції та хірургічній операції.
25. Назвіть основні види оперативних втручань, опишіть етапи їх виконання.
26. Перерахуйте види хірургічного інструментарію.
27. Вкажіть основні види хірургічних швів.
28. Проаналізуйте основні етапи проведення плевральної пункції, абдоменцентезу, діагностичної пункції та обов'язки молодшого медичного персоналу по підготовці хворих до цих маніпуляцій.
29. В чому полягають основні задачі передопераційного періоду? Визначте принципи щодо передопераційної підготовки хворого.
30. Проаналізуйте схему підготовки до планового втручання.
31. Опишіть схему підготовки до ургентного втручання.
32. Назвіть різновиди клізм та особливості їх застосування у хірургічних хворих.
33. Визначте суть психологічної підготовки хворого до операції та роль в ній молодшого медичного персоналу.
34. Вкажіть на основні принципи догляду за хворими у післяопераційному періоді і профілактику можливих ускладнень.
35. Проаналізуйте види кровотечі та методи визначення крововтрати.
36. Дайте визначення стану важкості хворого з гострою крововтратою.
37. Назвіть методи тимчасової та остаточної зупинки кровотечі.
38. Які групи крові та резус-належність ви знаєте? Перерахуйте методи визначення групи крові та резус-фактора.
39. В чому полягають загальні правила переливання крові? Вкажіть необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові.
40. Вкажіть правила визначення макроскопічних якостей донорської крові.
41. Опишіть методику проведення гемотрансфузії.
42. Проаналізуйте види анестезії та обов'язки медичної сестри під час виконання інфільтраційної, провідникової та перидуральної анестезії.
43. Назвіть технічні засоби для виконання інгаляційного наркозу. Опишіть методику проведення ендотрахеального наркозу та роль медичної сестри.
44. В чому полягають найпростіші реанімаційні заходи: техніка виконання штучної вентиляції легенів та непрямого масажу серця?
45. Назвіть види ран. Що таке первинна хірургічна обробка рани?
46. Охарактеризуйте роль медичної сестри в організації хірургічної обробки гнійної рани. Вкажіть види вторинних швів.
47. Яка структура чистої і гнійної перев'язочних, роль медичної сестри в організації санітарно-гігієнічного режиму?
48. Перерахуйте сучасні методи обробки рук хірурга та операційної медичної

сестри.

49. Назвіть способи обробки операційного поля.

50. Вкажіть основні інструменти та правила їх підбору для проведення венесекції, трахеостомії, плевральної пункції, первинної хірургічної обробки ран, лапароцентезу, скелетного витягання.

51. Назвіть антисептичні препарати для промивання гнійних ран. Опишіть методику промивання дренажних трубок, заміну дренажів хворому з гнійною ранною.

52. Назвіть види швів. Які основні правила їх накладання та зняття?

53. Проаналізуйте техніку виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) ранною.

54. Які ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки ви знаєте? Назвіть заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями.

55. Перерахуйте основні типи пов'язок та способи їх накладання.

56. Назвіть правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Які профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі необхідно застосувати?

57. Вкажіть ознаки переломів кісток та вивихів. Проаналізуйте суть надання першої допомоги при переломах та застосування засобів транспортної іммобілізації.

58. Назвіть методи визначення площі ураження і важкості стану пацієнта з опіком.

59. Які обов'язки медичної сестри щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку?

60. Вкажіть ознаки відмороження, опишіть суть надання першої допомоги постраждалому з відмороженням.

61. Дайте характеристику гострим гнійним захворюванням м'яких тканин, їх різновидам та основним клінічним ознакам.

62. Проаналізуйте оцінку стану важкості хворого при гнійних захворюваннях м'яких тканин.

63. Назвіть дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмони, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангоїту, парапроктиту.

64. Охарактеризуйте гостру специфічну інфекцію. Визначте роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибірці.

65. Назвіть способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені.

66. Перерахуйте основні ознаки некрозу, гангрені, виразки, стороннього тіла.

67. Вкажіть способи обробки некротизованих та виразкових ділянок м'яких тканин. Що таке ампутація кінцівки? Проведіть підбір інструментарію для її проведення.

68. Проаналізуйте роль медичної сестри в забезпеченні призначеного лікування хворих з різними видами некрозу, гангрені, виразок, нориць, стороннім тілом.

69. Вкажіть невідкладну допомогу при ураження електричним струмом, обмороженні, термічних опіках.

14. Перелік практичних навичок

1. Проводити суб'єктивне дослідження. Заповнювати історію хвороби.
2. Проводити об'єктивне обстеження: огляд хворого, пальпацію, перкусію, аускультацию.
3. Здійснювати підрахунок частоти дихання, реєстрацію даних в історії хвороби.
4. Надавати екстрену долікарську допомогу при легеневій кровотечі.
5. Надавати екстрену долікарську допомогу при бронхоспазмі.
6. Проводити плевральну пункцію(на фантомі).

7. Визначати пульс , його характеристики, реєструвати дані в історії хвороби.
8. Вимірювати артеріальний тиск, надавати йому характеристики, реєструвати дані в температурному листку.
9. Надавати екстрену долікарську допомогу при гіпертонічному кризі.
10. Надавати екстрену долікарську допомогу при больовому нападі.
11. Надавати екстрену долікарську допомогу при кардіогенному шоці.
12. Надавати екстрену долікарську допомогу при серцевій астмі.
13. Демонструвати техніку промивання шлунка(на фантомі).
14. Проводити фракційне зондування шлунка.
15. Проводити дуоденальне зондування.
16. Демонструвати техніку проведення сліпого зондування (тюбажа) (на фантомі).
17. Демонструвати техніку введення газовивідної трубки (на фантомі).
18. Брати кал для лабораторного дослідження: копрологічного, бактеріологічного , на приховану кров, яйця гельмінтів.
19. Проводити підготовку пацієнта до ультразвукового дослідження печінки.
20. Проводити підготовку хворого, оснащення для проведення абдомінальної пункції.
21. Надавати екстрену долікарську допомогу при стравохідній, шлунковій, кишкової кровотечі.
22. Надавати екстрену долікарську допомогу при перфоративній виразці.
23. Надавати невідкладну долікарську допомогу при печінковій кольці.
24. Надавати невідкладну долікарську допомогу при печінковій комі.
25. Проводити підготовку пацієнта та взяття сечі для загального дослідження.
26. Проводити підготовку пацієнта та взяття сечі для дослідження за Зимницьким, Амбурже, Нечипоренко, Аддіс-Каковським.
27. Проводити взяття сечі для визначення глюкози.
28. Проводити катетеризацію сечового міхура м'яким катетером.
29. Проводити промивання сечового міхура.
30. Надавати невідкладну допомогу хворому при нирковій кольці.
31. Здійснювати догляд за хворими з гострою та хронічною нирковою недостатністю.
32. Надавати невідкладну допомогу в принципі лікування та особливості сестринського догляду при гострих анеміях, лейкозах.
33. Здійснювати інсулінотерапію: користуватися інсуліновим шприцом, проводити розрахунок дози інсуліну для введення його звичайним шприцом, особливості введення інсуліну.
34. Надавати невідкладну допомогу хворому при гіпоглікемічній і гіперглікемічній комі.
35. Надавати невідкладну допомогу хворому при анафілактичному шоці.
36. Демонструвати техніку виконання внутрішньошкірної імунологічної проби на туберкульоз (проба Манту) (на фантомі).
37. Демонструвати техніку виконання скарифікаційної і внутрішньошкірної проби на чутливість організму до лікарського препарату (на фантомі).

15. Перелік інформаційних джерел

Перелік літератури

1. В. С.Тарасюк, А. О. Новицький, Л. А. Новицька „Клінічне медсестринство в хірургії”.- Київ: "Медицина", 2006
2. Склярів Є.Я., Пирогова В.І. Громадське здоров'я і громадське медсестринство. - К.: Здоров'я, 2001. - 256 с.
3. Сестринська справа (за ред. проф. Шевчука М.Г.). К. – Здоров'я, 2004. – 494 с

4. Сестринское дело (учебное пособие под ред. проф. А.Ф.Краснова). - Самара: Перспектива, 2008 р. - 365с.
5. Гребенев А.Л., Шептулин А.А., Основы общегухода за больными." - М.: Медицина. 2001 -356с.
6. Касевич Н.М., Практикум із сестринської справи.- Сімферополь: Таврида, 2005-248с.
7. Никула Т.Д., Шевчук С.Г., Мазниченко Л.Г., Новікова Т.Г. Загальний догляд за хворими: посібник для самостійного освоєння практичних навичок студентами медичних вузів.-К: ЦМК з ВМО МОЗ України, КМІ, 2002-186с.
8. Кулачек, Р.І. Сидорчук, В.Д. Фундюр, Б.І.Шумко та співавт. Основи хірургічної практики. Чернівці: Видавництво Буковинської державної медичної академії, 2001. – 132с.
9. Сестринська справа (навчальний посібник під ред. проф. М.Г.Шевчука). - Київ, Здоров'я, 2004 р. - 493с.
10. Скрипниченко Д.Ф. "Хірургія» - К.: Здоров'я, 2002. - 317 с.
11. Стручков В.И. Общая хирургия. - М.: Медицина, 2008. - 480 с.
12. Касевич Н.М., Практикум із сестринської справи. - Сімферополь: Таврида, 2005-248с.
13. Губенко І.Я., Шевченко О.Т., Бразолій Л.П., Апшай В.Г. Медсестринський процес: Основи сестринської справи та клінічного медсестринства. — К.: Здоров'я, 2001. — 208с.
14. Інструкція з профілактики внутрішньолікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією (витяг з наказу МОЗ України № 120 від 25.05.2003 р.).
15. Кіт О.М., Ковальчук О.Л., Пустовойт Г.Т. Медсестринство в хірургії. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. — 496 с.
16. Ковальчук О.Л., Сабадишин Р.О., Маркович С.В. Медсестринство в хірургії. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. — 480 с.
17. Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посібн. / За ред. Л.М. Ковальчука. — К.: Медицина, 2009.
18. Роздольський І.В. Невідкладні стани в хірургії: підручник, 2-ге вид., стер. — К.: Медицина, 2009. — 144 с.
19. Сабадишин Р.О., Гашинський І.В., Маркович О.В. Коледжна хірургія. — Рівне, 2003. — 783 с.
20. Хірургія / Хіміч С.Д., Герич І.Д., Сипливий В.О. та ін.; за ред. С.Д. Хіміча. — К.: Здоров'я, 2004.
21. Хірургія: підручник / О.Ю. Усенко, Г.Б. Білоус, Г.Й. Путинцева. — К.: Медицина, 2010. — 400 с.
22. Шегедин М.Б., Шустакевич С.Ф. Медсестринство в хірургії: навч. посібн. — К.: Медицина, 2008. — 120 с.
23. Ваврик Ж.М. Лекція з хірургії. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 444 с.
24. Жученко С.П., Желіба М.Д., Хіміч С.Д. Загальна хірургія. — К.: Здоров'я, 2001. — 488 с.
25. Інфекційний контроль у медичних закладах: навч. посіб. / За заг. кер. Губенко І.Я. — Черкаси, 2003. — 44 с.
26. Касевич Н.М. Практикум із сестринської справи: навч. посібн. — К.: Здоров'я, 2005. — 464 с.
27. Ковальчук Л.Я. та ін. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія невідкладних станів: навч. посібн. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 324 с.
28. Надахівська Н.І. Посібник з хірургії. — К.: Здоров'я, 2001.— 136 с.
29. Олійник П.В., Гасюк Г.Д. Медичні інструменти. — Львів: Світ, 2006. — 152 с.
30. Трубніков В.Ф. Військово-польова хірургія. — Харків: Вид-во ХДМУ, 2005.— 376 с.
31. Чепкий Л.П., Ткаченко Р.О. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна
